

ABSTRAKT

Disertační práce se věnuje začínajícím vyučujícím, jejich postoji k inkluzi ve vzdělávání a vlivu učitelské self-efficacy. Teoretická část je rozdělena na pět hlavních částí, které se věnují učitelské práci a profesní identitě, především ve smyslu jejího vývoje na začátku profesní dráhy a učitelské self-efficacy a možnostem jejího rozvoje. Poslední dvě kapitoly se zaměřují na koncept inkluze, který je ukotven v rámci českého vzdělávacího systému a jsou shrnuty aktuální výzkumné poznatky o postoji vyučujících k inkluzi. V praktické části je představen výzkum, jehož cílem bylo zjistit, jak vnímají vyučující inkluzi na začátku své profesní dráhy, jak se na ní cítí připraveni a jaké s ní zatím mají zkušenosti. Dále se výzkum zaměřil na možné oblasti, které mohou s postojem k inkluzi souviset nebo ho ovlivňovat, jako je učitelská self-efficacy, sociální prostředí a vnímaná podpora. Design výzkumu byl smíšený a probíhal ve třech fázích, kvůli vysokému snížení počtu respondentů byla však použita pouze data z prvních dvou fází. V práci byly využity tři typy dotazníků a polostrukturovaný rozhovor. Data byla zpracována statisticky a pomocí tematické analýzy. Ve výsledcích výzkumu jsou uvedena důležitá témata a následně navržen nový model vztahu mezi učitelskou self-efficacy a postojem k inkluzi, který je mediován učitelskou profesní identitou. Mezi respondenty bylo identifikováno pět profesních identit: Tradiční učitel, Učitel Rebel, Svobodomyšlný učitel, Kamarádský učitel a Emocionální učitel. V závěru práce jsou diskutovány možnosti využití výsledků pro politické představitele, vzdělavatele budoucích učitelů a také školy samotné.

KLÍČOVÁ SLOVA

začínající vyučující, učitelská self-efficacy, učitelská profesní identita, inkluze ve vzdělávání, postoj k inkluzi